Ministerstwo
Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

Warszawa, 05 listopada 2025 roku

Znak sprawy: BK-VII.0520.447.2025

Pani
Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałku,

przekazuję odpowiedź na oświadczenie z 24 października 2025 roku złożone przez Panią Senator Annę Górską (znak: BPS/043-43-1140/25).

Ośrodki kuratorskie

Ośrodki kuratorskie są komórką organizacyjną Sądów Rejonowych w których strukturach funkcjonują. Zgodnie z brzmieniem art. 164 ust. 1-3 ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich[1] (dalej: u.w.r.n.), ośrodki kuratorskie powołuje prezes sądu okręgowego na wniosek prezesa sądu rejonowego.

W strukturach jednego sądu rejonowego może funkcjonować kilka ośrodków kuratorskich, w zależności od liczby spraw nieletnich.

[1] Dz. U. z 2024 r. poz. 978

+48 22 52 12 888
kontakt@ms.gov.pl
www.gov.pl/sprawiedliwosc

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa P-33

Zgodnie z art. 162 u.w.r.n. ośrodek kuratorski prowadzi działalność wychowawczą, resocjalizacyjną, terapeutyczną, profilaktyczną i kontrolną, zmierzając do zmiany postaw nieletnich w kierunku społecznie pożądanym, zapewniającym prawidłowy rozwój ich osobowości. Zadania te ośrodek realizuje poprzez udział nieletnich w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych, psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych oraz innych formach rozwoju.

Na podstawie art. 165 u.w.r.n. zadania ośrodka kuratorskiego są realizowane przez kierownika ośrodka kuratorskiego, zawodowych i społecznych kuratorów sądowych, specjalistów oraz inne osoby wspierające działalność ośrodka.

Działalność ośrodka kuratorskiego jest finansowana ze środków budżetu sądu rejonowego, w strukturach którego funkcjonuje, z wydzielonych na ten cel środków finansowych (art. 164 ust. 3 u.w.r.n.).

Ośrodek Kuratorski jest tworzony przez prezesa sądu okręgowego, na wniosek prezesa sądu rejonowego po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego w następujący sposób:
1. Dyrektor sądu rejonowego może w planie finansowym sądu na lata następne, zaplanować środki na utworzenie ośrodka kuratorskiego w pomieszczeniach należących do sądu bądź w pomieszczeniach wynajętych na działalność sądu.
2. Prezes sądu rejonowego na podstawie art. 164 ust. 2 u.w.r.n. może złożyć wniosek do prezesa sądu okręgowego o utworzenie ośrodka kuratorskiego w pomieszczeniach użyczonych dla sądu przez lokalny samorząd.

Ponadto od 2020 roku Ministerstwo Sprawiedliwości w ramach realizowanej przez państwo Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego zaprojektowanej na lata 2020 – 2030 realizuje projekt o nazwie ,,Zmniejszenie zjawiska Przestępczości Nieletnich", w którym zaplanowano rozwój ośrodków kuratorskich poprzez znaczne zwiększenie ich ilości, w celu zapewnienia sądom rodzinnym w Polsce możliwości orzekania tego nie izolacyjnego

środka wychowawczego oraz zwiększenia skuteczności środków wychowawczych orzekanych przez sądy rodzinne wobec nieletnich.

W celu realizacji projektu Ministerstwo Sprawiedliwości planuje i wydatkuje środki finansowe zarówno na tworzenie nowych ośrodków jak i ich działalność do końca roku, w którym zostały utworzone.

W ramach realizacji projektu na przekazany do Ministra Sprawiedliwości drogą służbową wniosek prezesa sądu rejonowego o ujęcie tegoż sądu w projekcie, celem otwarcia ośrodka kuratorskiego – Minister Sprawiedliwości każdego roku przekazuje środki finansowego na utworzenie ośrodka kuratorskiego do 5-10 sądów rejonowych, w zależności od zabezpieczonych w budżecie w części 15 sądy powszechne – środków.

W wyniku realizacji powyższego projektu Ministerstwo Sprawiedliwości przekazało do 45 sądów rejonowych środki finansowe na utworzenie ośrodka kuratorskiego. Na realizację oczekuje 26 wniosków.

Sąd Rejonowy w Chojnicach

Do Ministerstwa Sprawiedliwości nie składano dotąd wniosków dotyczących zgody na nabycie nieruchomości gruntowej, przeznaczonej pod budowę nowego budynku dla Sądu Rejonowego w Chojnicach, jak również nie składano wniosku o rozbudowę istniejącej siedziby Sądu Rejonowego.

Należy podkreślić, że z inicjatywą zadania inwestycyjnego każdorazowo występuje dyrektor właściwego sądu okręgowego lub sądu apelacyjnego, przy czym należy zaznaczyć, że kolejność realizacji kolejnych zadań jest ustalana na poziomie danej apelacji, a następnie przedstawiana do akceptacji Ministra Sprawiedliwości. Ministerstwo Sprawiedliwości nie inicjuje zadań inwestycyjnych, gdyż to dyrektorzy sądów

apelacyjnych/okręgowych posiadają szczegółową wiedzę o stanie technicznym poszczególnych obiektów.

Tym niemniej należy zaznaczyć, że nawet jeżeli zostałby złożony ewentualny wniosek, dotyczący pozyskania wskazywanej przez Panią Senator nieruchomości (lub jakiejkolwiek innej nieruchomości), który następnie uzyskałby aprobatę Ministra Sprawiedliwości, to proces inwestycyjny związany z budową nowego obiektu jest procesem czasochłonnym trwającym – co do zasady – około 4-6 lat.

Z tego powodu, w przypadku zidentyfikowania przez resort konieczności utworzenia Ośrodka Kuratorskiego przy Sądzie Rejonowym w Chojnicach, uzależnianie jego utworzenia od możliwości budowy nowego obiektu Sądu nie powinno mieć miejsca. W przypadku potrzeby utworzenia Ośrodka Kuratorskiego, kierownictwo Sądu Rejonowego w Chojnicach winno rozważyć alternatywne możliwości zorganizowania siedziby dla ewentualnego Ośrodka Kuratorskiego np. poprzez użyczenie/najem powierzchni zewnętrznej (np. od jednostek samorządu terytorialnego) i nie uzależniać przedmiotowej sprawy od możliwości budowy nowego budynku dla całej jednostki.

Ośrodki Kuratorskie działające na terenie całego kraju, niejednokrotnie lokalizowane są poza główną siedzibą sądu, co związane jest ze specyfiką ich funkcjonowania.

Łączę wyrazy szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu
Podsekretarz Stanu Maria Ejchart
/podpisano elektronicznie/